

**Sprawozdanie z krótkoterminowego programu szkoleniowego w Polsce
zorganizowanego w ramach projektu
„Akademia Specjalnych potrzeb Edukacyjnych”
realizowanego w programie Erasmus+**

W dniach 23 - 27 maja 2022 roku Powiat Kielecki (Koordynator Projektu), wspólnie z krajowymi partnerami, był organizatorem krótkoterminowego programu szkoleniowego, poświęconego trzeciemu obszarowi projektowemu – uczniowi z zespołem Aspergera.

W międzynarodowym krótkoterminowym programie szkoleniowym uczestniczyli przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Kielcach, Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach, Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Piekoszowie, Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bodzentynie, Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Chmielniku, Innovation Frontiers z Grecji (4 osoby), Srednia Skola Bedekovcina z Chorwacji (4 osoby) oraz Stowarzyszenia Ruchów Europejskich (ATLME) z Portugalii (5 osób).

Celem wizyty było poznanie polskiego systemu edukacyjnego, w kontekście udzielania wsparcia uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w ramach edukacji włączającej, wymiana dobrych praktyk ze szczególnym zaakcentowaniem praktyk związanych z uczniem z zespołem Aspergera.

Dzień pierwszy - 23.05.2022r. (poniedziałek)

– spotkanie plenarne

9.30 – 11.00 – 1,5h

Wizytę rozpoczęliśmy od powitania uczestników projektu i przedstawienia szczegółowego programu wizyty przez Wicestarostę – Pana Tomasza Plebana.

- Wizyta w Szkole Podstawowej im. Noblistów Polskich w Leszczynach

12.00 – 14.00 – 2h

Spotkanie w szkole podstawowej rozpoczęło się od prezentacji placówki przez Dyrektora – Pana Jerzego Snopka. Szkoła Podstawowa w Leszczynach to placówka z tradycjami, która funkcjonuje na terenie gminy Górno, powiatu kieleckiego już prawie 100 lat. Szkoła była najpierw 4 klasowa i mieściła się w drewnianym budynku. Obecnie to nowoczesna placówka z bogatym zapleczem dydaktycznym i doskonale wykwalifikowaną kadrą pedagogiczną. Uczestnicy podczas krótkoterminowego programu szkoleniowego mogli zapoznać się z placówką, jej organizacją pracy oraz ofertą dydaktyczną. Od 1 września 2012 roku w Szkole Podstawowej w Leszczynach tworzone są oddziały integracyjne. Szkoła zapewnia uczniom bardzo dobre warunki nauki, indywidualne podejście do każdego ucznia (praca w małych grupach 15 – 20 uczniów, w tym od 3 do 5 uczniów z problemami zdrowotnymi), zajęcia logopedyczne i rewalidacyjne oraz miłą i życzliwą atmosferę. Ponadto Uczestnicy wizyty mieli możliwość obserwacji zajęć dydaktycznych, aby w drugiej części programu szkoleniowego wziąć udział w dyskusji na temat przebiegu zajęć lekcyjnych, stosowanych metodach aktywizujących i włączających, z zaakcentowaniem dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

14.00 – 15.00 – przerwa na posiłek

15.00 – 18.00 – 3h

W popołudniowej części międzynarodowego krótkoterminowego programu szkoleniowego uczestniczyliśmy w pracach grup projektowych nad opracowaniem trzeciej części poradnika dla nauczycieli oraz modułu kursu e-learningowego dotyczącego ucznia z zespołem Aspergera.

18.30 – 20.00 – zwiedzanie klasztoru na Świętym Krzyżu

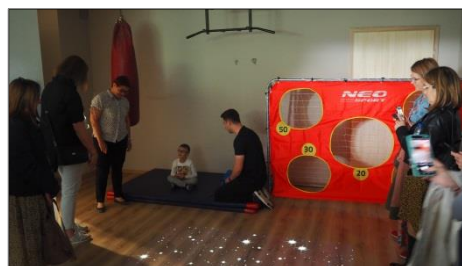
21.00 – powrót do Kielc

Dzień drugi – 24.05.2022 r. (wtorek)

– Wizyta w Centrum Rehabilitacyjnym dla dzieci i młodzieży „Złota Rybka” w Strawczynku

9.00 – 12.00 – 3h

Wizyta w Centrum Rehabilitacyjnym dla dzieci i młodzieży „Złota Rybka” rozpoczęła się od jego prezentacji, omówienia organizacji placówki oraz szerokiej oferty dedykowanej dzieciom i młodzieży ze SPE, ze szczególnym zaakcentowaniem potrzeb ucznia z zespołem Aspergera. Są to m. in. terapia polisensoryczna z salą „doświadczenia świata”, rehabilitacja w wodzie, kinezyterapia, fizykoterapia, terapia ręki, hipoterapia oraz dogoterapia. Obcowanie ze zwierzętami pod czujnym okiem fachowców ma niezwykłą moc leczniczą dla dzieci z różnymi deficytami, m. in. dzieci z zespołem Aspergera. Programy zajęć oferowanych przez Centrum są opracowywane w konsultacji ze specjalistami oraz rodzinami pacjentów, które na co dzień poszukują kompleksowych, profesjonalnie zorganizowanych zajęć rehabilitacyjnych dla swoich dzieci. W Centrum dostępny jest również tekstroniczny system do elektrostymulacji prądowej mięśni, poprawiający ukrwienie pacjenta oraz wzmacniający kurczliwość mięśni i ich stymulację. Ośrodek „Złota Rybka” dysponuje 14 pokojami przystosowanymi dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi. W obiekcie znajdują się w pełni wyposażone, nowoczesne sale do przeprowadzania kompleksowej rehabilitacji. Uczestnicy mieli również możliwość zapoznania się z zapleczem placówki oraz wzięcia udziału w dyskusji z kadrą specjalistów Centrum oraz rodzicami/opiekunami małych pacjentów. Omówiono możliwości i sposoby udziału dzieci i młodzieży objętej wsparciem w placówce w zajęciach edukacyjnych (wskazanie form realizowania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki).

13.15 – 15.15 – 2h

- Wizyta w Powiatowym Zespole Szkół w Łopusznie

Wizyta w Powiatowym Zespole Szkół w Łopusznie, dla którego organem prowadzącym jest Powiat Kielecki rozpoczęła się od prezentacji Uczestnikom krótkoterminowego programu szkoleniowego placówki, która jest jedną z najnowocześniejszych szkół w województwie świętokrzyskim. Siedziba Powiatowego Zespołu Szkół w Łopusznie mieściła się wcześniej w pałacu rodu Dobieckich, który budowany był w latach 1897-1905 według projektu W. Marconiego. Natomiast dzięki staraniom władz województwa oraz powiatu kieleckiego 2 września 2019 r. szkoła zmieniła swą siedzibę na nowoczesny budynek wraz z infrastrukturą dydaktyczną, który jest w pełni przystosowany dla osób niepełnosprawnych.

Dyrektor szkoły – Pani Grażyna Bekier przedstawiła funkcjonujący w Polsce systemu kształcenia, zarówno ogólnego jak też zawodowego. Następnie nauczyciel odpowiedzialny za realizację zajęć rewalidacyjnych w PZS w Łopusznie przedstawił w formie prezentacji multimedialnej formy pracy na zajęciach lekcyjnych z uczniem z zespołem Aspergera.

15.30 – 16.30 – przerwa na posiłek

Po przerwie na posiłek Uczestnicy programu szkoleniowego zapoznali się z wyposażeniem szkoły, pracownikami zawodowymi (dla technika informatyka, technika mechanika, technika usług fryzjerskich, obsługi gości i konsumenta), pracownikami językowymi oraz przedmiotowymi, uwzględniającymi specjalne potrzeby edukacyjne uczniów. Ponadto mieli też możliwość zadawania pytań i przeprowadzenia dyskusji z nauczycielami pracującymi z uczniami ze SPE (wymiana doświadczeń i dobrych praktyk).

Dzień trzeci – 25.05.2022r. (środa)

– Wizyta w Ośrodku Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym „Diament” w Kielcach

9.00 - 11.00 – 2h

Wizyta w Ośrodku Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym „Diament” rozpoczęła się od jego prezentacji oraz omówienia organizacji pracy placówki. Następnie

Uczestnicy wzięli udział w obserwacji zajęć dydaktycznych, które poświęcone były obecnej porze roku – wiosnie, pracom związanym z tym okresem roku oraz jej niezwykłym walorom. Uczniowie przy pomocy wcześniej przygotowanych akcesoriów dydaktycznych oraz przy zastosowaniu odpowiednich metod i narzędzi pracy, dostosowanych do potrzeb i predyspozycji uczniów, mieli możliwość odgrywania ról owadów (pszczoły, motyla), wypowiadania się na temat wiosny i wszystkich elementów, które są z nią związane oraz wykonywania pracy plastycznej ukazującej wiosnę w pełnej krasie. Należy nadmienić, że uczniowie przebywający w tej placówce to dzieci z niepełnosprawnościami intelektualnymi w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi np. z autyzmem. Praca z nimi odbywa się w niewielkich grupach (3-5 osób) w ścisłej współpracy z nauczycielem wiodącym oraz wspomagającym.

11.15 – 14.15 – 3h

- Wizyta w Szkole Podstawowej Specjalnej im. Marii Montessori w Kielcach

Wizyta w szkole rozpoczęła się od niezwykle pięknego i wzruszającego programu artystycznego przygotowanego przez uczniów szkoły, pod okiem wykwalifikowanej kadry specjalistów. Następnie Pani Dyrektor szkoły przedstawiła w formie prezentacji multimedialnej ofertę szkoły, jej bogate zaplecze dydaktyczne ukierunkowane na potrzeby uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, ze szczególnym zaakcentowaniem potrzeb ucznia z zespołem Aspergera. Następnie Uczestnicy krótkoterminowego programu udali się na krótki spacer po szkole w celu zapoznania się z bogatym wyposażeniem placówki oraz biorąc udział w obserwacji niektórych zajęć dydaktycznych. Wizyta w Szkole Podstawowej Specjalnej im. Marii Montessori w Kielcach była niezwykle bogatym doświadczeniem i pozwoliło nam i naszym zagranicznym partnerom zapoznać się z różnorodnością metod i narzędzi pracy, wykorzystywanych w pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Szczególną wartość miała dyskusja z kadrą placówki dotycząca dobrych praktyk i wymiany doświadczeń.

14.30 – 15.30 – 1h – przerwa na posiłek

15.30 – 17.30 – 2h

Ostatnia część krótkoterminowego programu szkoleniowego w tym dniu poświęcona była pracom w grupach roboczych nad opracowaniem trzeciej części Poradnika dla nauczycieli oraz modułu kursu e-learningowego dotyczącego ucznia z zespołem Aspergera.

Dzień czwarty – 26.05.2022r. (czwartek)

– Wizyta w Ośrodku Rehabilitacyjnym „Polanika” w Chrustach

9.30 – 12.00 – 2,5h

Wizyta w Ośrodku Rehabilitacyjno - Wypoczynkowym „Polanica” w Chrustach rozpoczęła się od przedstawienia placówki jego oferty przez Panią Menadżer.

Polanika to istniejący od maja 2014 roku ośrodek rehabilitacyjny specjalizujący się w rehabilitacji dzieci, ukierunkowany na leczenie i rehabilitację dzieci z niepełnosprawnością i różnymi schorzeniami, w tym m. in. dzieci z zespołem Aspergera.

Misją ośrodka jest integracja osób niepełnosprawnych oraz pomoc w ich usamodzielnieniu i powrocie do aktywności.

Ośrodek „Polanika” to ogromny 8-hektorowy kompleks znajdujący się w głębi lasu, w absolutnie czystym, ekologicznym środowisku. Świadczy on usługi na najwyższym poziomie przez około 30 specjalistów: m. in. logopedów, neurologopedów, surdologopedów, rehabilitantów, terapeutów, terapeutów zajęciowych, fizjoterapeutów, hipoterapeutów, dogoterapeutów, pedagogów, psychologów, oligofrenopedagogów, trenerów umiejętności społecznych, animatorów.

Specjaliści Ośrodka pracują nad małym pacjentem w tzw. zespołach. Terapeuta wiodący, prowadzący leczenie dziecka daje wskazówki innym specjalistom współuczestniczącym w procesie terapeutycznym pacjenta.

W ośrodku realizowane są terapie indywidualne i grupowe, zajęciowe. Często w terapii grupowej uczestniczą również rodzice, opiekunowie dzieci.

Następnie uczestnicy krótkoterminowego programu szkoleniowego udali się z Panią Menadżer Ośrodka na spacer po ośrodku, zapoznając się z jego doskonale wyposażoną infrastrukturą oraz personelem specjalistów. Była to okazja do zadawania pytań, wymiany doświadczeń i dobrych praktyk między uczestnikami z zagranicy i z Polski.

Natomiast specjaliści z Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej z Bodzentyna oraz Chmielnika przedstawili po krótkim spacerze po placówce w formie prezentacji multimedialnej pn. „Wykorzystanie metody integracji sensorycznej w pracy z dziećmi ze SPE” materiał obrazujący znaczenie terapii integracji sensorycznej w codziennym funkcjonowaniu dziecka i jego rozwoju. Wskazali również formy i metody pracy

wykorzystujące elementy integracji sensorycznej możliwe do wykorzystania w codziennej pracy w klasie szkolnej.

12.30 – 14.30 – 2h

- Wizyta w Centrum Kształcenia Zawodowego „CK Technik” w Kielcach

Kolejnym elementem krótkoterminowego programu szkoleniowego w Polsce była wizyta w Centrum Kształcenia Zawodowego „CK Technik”.

Kompleks CK Technik to trzy połączone ze sobą budynki o łącznej powierzchni ośmiu tysięcy metrów kwadratowych. Znajduje się tutaj: trzykondygnacyjna część dydaktyczna, obejmująca 12 sal wykładowych; jednokondygnacyjna część obejmująca 30 pracowni do praktycznej nauki zawodu (pracownie samochodowe, spawalnicze, mechaniczne, mechatroniczne, komputerowe, elektryczne i elektroniczne), z zapleczem dla nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz dwukondygnacyjna część administracyjna. Centrum umożliwia naukę zawodu oraz prowadzenie kursów kwalifikacyjnych dla wielu zawodów, co pozwala na kształcenie w jednym miejscu specjalistów w wielu dziedzinach.

Kierunki kształcenia, w jakich można nabyć kwalifikacje w CK Technik to m. in. mechatronik, automatyk, operator obrabiarek skrawających, w tym CNC, monter maszyn i urządzeń, elektromechanik pojazdów samochodowych, kierowca-mechanik, elektryk, elektronik, blacharz, tokarz, frezer, ślusarz, spawacz.

Głównym celem tej kluczowej inwestycji oświatowej jest zwiększenie dostępności do kształcenia zawodowego oraz rozwój potencjału edukacyjnego Miasta Kielce i Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego, poprzez utworzenie nowoczesnej infrastruktury szkolnictwa zawodowego i edukacji ustawicznej, dostosowanej do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Uczestnicy zapoznali się z metodami i formami pracy z uczniem ze SPE w pracy w szkole zawodowej w trakcie zajęć praktycznych.

14.30 – 15.30 – przerwa na posiłek

16.00 – 17.30 – 1,5h

Ostatnia część krótkoterminowego programu szkoleniowego tego dnia poświęcona była pracom w grupach roboczych nad opracowaniem trzeciej części Poradnika dla nauczycieli oraz modułu kursu e-learningowego dotyczącego ucznia z zespołem Aspergera.

Dzień piąty – 27.05.2022r. (piątek)

7.00 – wyjazd do Warszawy

9.30 – 11.00 – spacer po Starym Mieście

11.30- 14.30 – 3h

- Wizyta w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie

Ostatni dzień programu szkoleniowego upłynął już tradycyjnie bardzo intensywnie i interesująco.

W pierwszej części krótkoterminowego programu szkoleniowego Uczestnicy wzięli udział w zajęciach warsztatowych poświęconych pracy nauczyciela/specjalisty z uczniem z zespołem Aspergera, które zostały przeprowadzone w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie przez terapeutów, pracujących na co dzień w dużej, (ponad 1000 uczniów, w tym ok. 100 to dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi m. in. uczniowie z zespołem Aspergera) warszawskiej szkole ogólnodostępnej. Terapeuci dzielili się z Uczestnikami programu szkoleniowego swoim codziennym doświadczeniem, przedstawiali sposoby, rozwiązania konkretnych sytuacji, uwzględniających potrzeby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym ucznia z zespołem Aspergera.

14.30 – 15.30 – 1h

- dyskusja z pracownikami APS i szkoły na temat możliwości zastosowania zaprezentowanych rozwiązań w codziennej pracy nauczycieli szkół ogólnodostępnych.

15.30 – 15.45 – przerwa na posiłek

15.45 – 16.45 – 1h

- wizyta w Muzeum im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie

Druga część piątkowego programu szkoleniowego upłynęła Uczestnikom w Muzeum im. Marii Grzegorzewskiej, funkcjonującym przy Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie. Podczas wizyty w muzeum Pani dr Anna Hryniewiecka przybliżyła

Uczestnikom sylwetkę Marii Grzegorzewskiej - twórczyni, inicjatorki i organizatora systemu kształcenia specjalnego w Polsce.

16.45 – 18.00 – 1,15h

Kolejnym i ostatnim punktem zamykającym i podsumowującym krótkoterminowy program szkoleniowy w Polsce była dyskusja na temat rozwiązań stosowanych w pracy dydaktyczno – wychowawczej z uczniem z zespołem Aspergera w poszczególnych krajach partnerskich, a następnie wręczenie certyfikatów i przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.

21.00 – Powrót do Kielc.